

BİNGÖL ÜNİVERSİTESİ
PROGRAM TASARIMI, ONAYI, İZLENMESİ VE GÜNCELLENMESİ YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM
Başlangıç Hükümleri

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Yönergenin amacı; Bingöl Üniversitesinde gerçekleştirilen eğitim-öğretim faaliyetleri çerçevesinde programların tasarımı, onayı, izlenmesi ve güncellenmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Yönerge, Bingöl Üniversitesi fakülte, enstitü, yüksekokul ve meslek yüksekokullarındaki programların tasarımı, onayı, izlenmesi ve güncellenmesine ilişkin hükümleri kapsar. Bu programlarla ilgili süreçler, kalite güvencesi sisteminin ve kültürünün geliştirilmesi amacıyla planlama, uygulama, kontrol etme ve önlem alma (PUKÖ) çevrimi kapsamında yürütülür.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Yönerge, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 14 üncü maddesine, 25/03/2018 tarih ve 30371 sayılı Türkiye Yeterlilikler Çerçevesinde Yer Alacak Yeterliliklerin Kalite Güvencesinin Sağlanmasına İlişkin Yönetmeliğe, 23/11/2018 tarih ve 30604 sayılı Yükseköğretim Kalite Güvencesi ve Yükseköğretim Kalite Kurulu Yönetmeliğine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Yönergede geçen;

- a) AKTS kredisi: Avrupa Kredi Transfer Sistemi kredisini,
- b) Birim: Bingöl Üniversitesi fakülte, enstitü, yüksekokul ve meslek yüksekokullarını,
- c) Komisyon: Bingöl Üniversitesi Program Tasarımı, İzlenmesi ve Güncellenmesi Komisyonunu,
- ç) Kurul: Bingöl Üniversitesi fakültelerinde fakülte kurulunu, enstitülerinde enstitü kurulunu, yüksekokul ve meslek yüksekokullarında ise yüksekokul kurulunu,
- d) Öğrenci: Bingöl Üniversitesi önlisans/lisans/lisansüstü öğrencisini,
- e) Program: Bingöl Üniversitesi birimlerindeki önlisans/lisans/lisansüstü programlarını,
- f) Rektör: Bingöl Üniversitesi Rektörünü,
- g) Rektörlük: Bingöl Üniversitesi Rektörlüğünü,
- ğ) Senato: Bingöl Üniversitesi Senatosunu,
- h) TYÇ: Türkiye Yeterlilikler Çerçevesini,
- ı) TYYÇ: Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesini,
- i) ÜBYS: Bingöl Üniversitesinde kullanılmakta olan üniversite bilgi yönetim sistemini,
- j) Üniversite: Bingöl Üniversitesini,
- k) YÖK: Yükseköğretim Kurulunu, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM
Komisyon ve Görevleri

Komisyon

MADDE 5- (1) Komisyon, Rektörlüğe bağlı olarak görev yapar ve eğitim-öğretimden sorumlu rektör yardımcısı başkanlığında, birimlerin eğitim-öğretimden sorumlu dekan/müdür yardımcıları ile Öğrenci İşleri Daire Başkanından oluşur. Komisyonda görev alan üyenin idari görevi sona erdiğinde komisyon üyeliği de kendiliğinden sona erer. Komisyonda görev alan birimlerin eğitim-öğretimden sorumlu dekan/müdür yardımcıları kendi birimlerindeki bu

Yönerge kapsamında yürütülmesi gereken süreçlerin izlenmesinden ve sağlıklı bir şekilde yürütülmesinden sorumludur.

(2) Komisyon; yılda iki defadan az olmamak üzere üye tam sayısının salt çoğunluğu ile toplanır ve kararlar oy çokluğu ile alınır. Oyların eşitliği durumunda Komisyon Başkanının kullandığı oy yönünde çoğunluk sağlanmış sayılır.

(3) Komisyonun sekretarya işlemleri Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı tarafından yürütülür. Komisyon tarafından alınan Senatoda görüşülmesi gereken kararlar, Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı aracılığıyla Senatoya sunulur.

Komisyonun görevleri

MADDE 6- (1) Komisyonun görevleri şunlardır:

- a) Programların tasarlanması ve onaylanması süreçlerini yürütmek.
- b) Programların ders dağılım dengesinin gözetilmesini sağlamak.
- c) Programların amaç ve çıktılarının TYYÇ ile uyumlu olmasını sağlamak.
- ç) Ders kazanımlarının öğretim programlarının çıktılarıyla uyumlu olmasını sağlamak.
- d) Programlarda yer alan derslerin öğrenci iş yüküne dayalı olarak tasarlanmasını sağlamak.
- e) Programları izlemek ve gerektiğinde güncellenmesini sağlamak.
- f) Eğitim ve öğretim süreçlerini bütüncül olarak yönetmek.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Program Tasarımı, Onayı, İzlenmesi ve Güncellenmesi

Program açma hazırlığı

MADDE 7- (1) Birimler, önlisans, lisans, lisansüstü düzeyinde program açma ve/veya öğrenci alma önerisinde bulunabilir. Program açılması ile açılan programlara öğrenci kabulü işlemleri, YÖK tarafından belirlenen ilkelere uygun olarak gerçekleştirilir.

(2) Programın açılması önerilmeden önce, birimlerde yürütülecek olan çalışmalarda bir programın tasarımıyla ilgili olarak;

- a) Programın amacının,
- b) Program çıktılarının (yeterliliklerinin),
- c) Ders dağılım dengesinin,
- ç) Eğitim-öğretim ve değerlendirme süreçleriyle ilgili tüm hususların belirlenmesinde Üniversitenin stratejik planının,
- d) Üniversitenin eğitim politikasının,
- e) YÖK onaylı yeterlilik ölçütlerinin (TYÇ, TYYÇ, yetkilendirilmiş akreditasyon kurumlarının ölçütleri vb.),
- f) Varsa ulusal/uluslararası çekirdek programlarının,
- g) Üst politika belgelerinin (YÖK Stratejik Planı, Cumhurbaşkanlığı Kalkınma Planları, Bakanlıklar ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarının raporları vb.),
- ğ) Paydaş görüşlerinin dikkate alınması esastır.

(3) Programın tasarımı ile ilgili süreçlerde ders dağılım dengesinin gözetilmesine dikkat edilmelidir. Bu kapsamda, program müfredatının (öğretim programının) yapısı, zorunlu ve seçmeli ders dengesini gözetmeli ve derslerin en az %25'inin seçmeli derslerden oluşmasını sağlayacak içerikte olmalıdır. Ayrıca program müfredatı, alan dersleri ile alan dışı derslerinin dengesini gözetmeli, böylece kültürel derinlik ve farklı disiplinleri tanıma imkânı vermelidir.

(4) Programın amacı, çıktıları ve bu amaç ve çıktıların TYÇ, TYYÇ, yetkilendirilmiş akreditasyon kurumlarının ölçütleri vb. yeterliliklerle uyumuna ilişkin kanıtlar kamuoyuna ilan edilmelidir.

(5) Kurumdaki öğretim elemanlarının uzmanlık alanları ve kurumun fiziksel ve teknolojik olanakları programların tasarımında dikkate alınmalıdır.

(6) Derslerin kazanımları (öğrenme çıktıları), program çıktılarıyla uyumlu hale getirilmeli ve ders kazanımlarının gerçekleşmesi için gerekli eğitim-öğretim ve değerlendirme

faaliyetleri, öğrenci iş yüküne dayalı olarak hesaplanarak AKTS kredisine dönüştürülmeli ve bu verileri içerecek şekilde hazırlanan ders bilgi paketleri kamuoyuyla paylaşılmalıdır.

(7) Çift anadal ve yandal programı açılmasına ilişkin önerilerde, Bingöl Üniversitesi Çift Anadal ve Yandal Programı Yönergesi hükümleri uygulanır.

Ders açma hazırlığı

MADDE 8- (1) Birimler, müfredat güncelleme kapsamında yeni bir ders açma önerisinde bulunabilir.

(2) Birimlerdeki programlarda yeni ders açma önerisi hazırlanırken,

a) Üniversitenin stratejik planının,

b) Üniversitenin eğitim politikasının,

c) YÖK onaylı yeterlilik ölçütlerinin (TYÇ, TYYÇ, yetkilendirilmiş akreditasyon kurumlarının ölçütleri vb.),

ç) Varsa ulusal/uluslararası çekirdek programlarının,

d) Üst politika belgelerinin (YÖK Stratejik Planı, Cumhurbaşkanlığı Kalkınma Planları, Bakanlıklar ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarının raporları vb.),

e) Paydaş görüşlerinin dikkate alınması esastır.

(3) Açılması önerilen dersin kazanımları, dersi başarıyla tamamlayan öğrencilerin kazanması beklenen bilgi, beceri ve yetkinlikler, uygun bilişsel ve duyuşsal düzeyde açık bir şekilde tanımlanmalıdır.

(4) Açılması önerilen dersin kazanımları, program çıktılarına katkısı açık bir şekilde ifade edilmelidir.

(5) Açılması önerilen dersin kazanımlarının gerçekleşmesi için gerekli eğitim-öğretim ve değerlendirme faaliyetleri, öğrenci iş yüküne dayalı olarak hesaplanarak AKTS kredisine dönüştürülmeli ve bu verileri içerecek şekilde hazırlanan ders bilgi paketi kamuoyuyla paylaşılmalıdır. Öğrenci iş yükünün belirlenmesi sürecinde paydaş görüşlerinin alınması esastır. Öğrenci iş yükü hesaplamasında, 30 saat iş yüküne 1 AKTS kredisi karşılık gelecek şekilde değerlendirme yapılmalıdır.

(6) Öğretim elemanları tarafından verilen dersler, anlayarak ve kavrayarak öğrenmeyi gerçekleştirmek açısından öğrencilere gerekli kazanımları sağlamada yetersiz kalması durumunda, derslerde öğrencilerin yaparak, uygulayarak öğrenmesini sağlayan yaklaşımların, yöntemlerin ve öğretim teknolojilerinin kullanımıyla aktif öğrenme ve öğretme uygulamaları kullanılmalıdır. Bu kapsamda ders bilgi paketinin hazırlanmasında öğrenci merkezli öğrenme, öğretme ve değerlendirme yaklaşımları temel alınmalıdır.

Program ve ders açma önerilerinin değerlendirilmesi

MADDE 9- (1) Yeni bir program ya da ders açma önerisinde bulunmak için bu Yönergede bahsedilen çalışmalar yapıldıktan sonra program ya da ders açma önerisine ilişkin gerekçeli başvuru dosyaları, bölüm/anabilim dalı kurul kararı ve birim kurul kararı ile birlikte birim tarafından Komisyonda ve Senatoda görüşülmek üzere Rektörlüğe sunulur.

(2) Program açılması ile açılan programlara öğrenci kabulü taleplerinde, YÖK'ün belirlediği kriterlerin sağlanması ve dosyanın YÖK'ün belirlediği formatta hazırlanması gerekir.

(3) Program ya da ders açma önerisi, Senatoda görüşülmeden önce yeni açılması önerilen programa ya da derse ait tüm dokümanların bu Yönergeye ve ilgili mevzuata uygun olarak hazırlanıp hazırlanmadığını değerlendirmek üzere Komisyona iletilir.

(4) Komisyonun değerlendirmesinden sonra bu Yönergeye ve ilgili mevzuata uygun olarak hazırlanan önerilere ilişkin Komisyon kararı, Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı aracılığıyla Senatoya sunulur ve Senatoda görüşülerek karara bağlanır. Bu Yönergeye ve ilgili mevzuata uygun olmadığı değerlendirilen başvurular ise gerekçeli Komisyon kararı ile Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı aracılığıyla ilgili birime iade edilir.

(5) Senato tarafından açılması uygun görülen programa ilişkin Senato kararı, Rektörlük aracılığıyla YÖK'e sunulur ve YÖK'te görüşülerek karara bağlanır.

(6) YÖK tarafından onaylanan program ya da Senato tarafından onaylanan ders, Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı tarafından ÜBYS'ye işlenir.

(7) Onaylanan programın bilgi paketi tanımları, en kısa süre içinde birim bölüm/anabilim dalı başkanlığı tarafından, onaylanan dersin bilgi paketi tanımları ise sorumlu öğretim elemanı tarafından ÜBYS üzerinden bu Yönergeye uygun şekilde ve eksiksiz olarak doldurulduktan sonra, Üniversitenin resmi internet sayfasından kamuoyuyla paylaşılır.

Program ve derslerin uygulanması

MADDE 10- (1) Senato tarafından onaylanan zorunlu ve seçmeli ders güncellemeleri, bir sonraki eğitim-öğretim yılı itibariyle yeni kayıt yapan öğrencilere uygulanır.

(2) Ders bilgi paketleri ÜBYS'ye işlenmeyen dersler, dönem dersi olarak açılmaz.

(3) YÖK, açılan programlara öğrenci alınması, eğitim ve öğretime başlanması ve sürdürülebilmesi süreçlerini karara bağlar ve bu süreçlere yönelik asgari koşullar YÖK tarafından belirlenir.

(4) YÖK tarafından öğrenci alınması onaylanan programlara, bir sonraki eğitim-öğretim yılı itibariyle öğrenci alımı gerçekleşeceği için eğitim-öğretimle ilgili hazırlık süreçleri programın ait olduğu birim tarafından yürütülür.

Programların ve derslerin izlenmesi, iyileştirilmesi ve güncellenmesi

MADDE 11- (1) Programlarda eğitim ve öğretim ile ilgili açılan dersler, öğrenci sayıları, başarı durumları, geri besleme sonuçları, ders çeşitliliği, uygulamalı dersler, lisans/lisansüstü dengeleri, ilişik kesme sayıları/nedenleri, vb. istatistiki göstergeler yıllık olarak periyodik ve sistematik şekilde izlenmeli, değerlendirilmeli, karşılaştırılmalı ve iyileştirme çalışmalarıyla kaliteli eğitim yönündeki gelişim sürdürülmelidir.

(2) Program ve ders; Komisyonun, Komisyonda görev alan birimlerin eğitim-öğretimden sorumlu dekan/müdür yardımcıları aracılığıyla, birimler ile işbirliği yaparak sistematik ve yıllık olarak düzenli izlenir, değerlendirilir ve gerekli görülmesi halinde ilgili birim ve Komisyon tarafından güncellenir ya da kapatılması teklif edilir.

(3) Programın ve dersin izlenmesi ve güncellenmesi sürecinin işleyişi ve sonuçları paydaşlarla birlikte değerlendirilir. Kurumda öğretim süreçlerine ilişkin olarak öğrencilerin ders, dersin öğretim elemanı, program, öğrenci iş yükü vb. konularda geri bildirimleri alınır ve alınan geri bildirimlere yönelik gerekli çalışmalar yapılır.

(4) Program ya da ders iyileştirme çalışması yapılırken;

a) Programın amacı, yeterlilikleri, dili, süresi, kabul koşulları, mezuniyet koşullarının,

b) Programdaki derslerin kodları, adları, öğrenim türü (örgün, uzaktan, hibrit), ders türü (zorunlu/seçmeli), ders tipi (teorik, pratik, teorik/pratik), dersin dili, staj durumu, verildikleri yarıyıllar, ulusal kredileri, AKTS kredileri ve önkoşullarının,

c) Programa yeni derslerin eklenmesi, mevcut derslerin kapatılması, derslerin birleştirilmesi veya bölünmesinin dikkate alınması esastır.

(5) Program ve ders iyileştirme çalışmalarına yönelik tüm faaliyetler bu Yönergede belirtilen hükümler uyarınca yürütülür.

(6) Programa yeni bir dersin eklenmesi, mevcut bir dersin kapatılması, derslerin birleştirilmesi veya bölünmesi durumunda önceki program ile güncellenmiş program müfredatı arasındaki derslerin intibak tablosunun da hazırlanarak güncelleme önerisi dosyasına eklenmesi gerekir.

(7) Müfredat değişiklikleriyle ilgili tüm ayrıntılar müfredat güncelleme önerisi dosyasına eklenmek zorundadır. Dosyada eksiklik bulunması halinde söz konusu dosya, Komisyon tarafından ilgili birime iade edilir.

(8) Bu Yönergenin hükümleri kapsamında, güncelliğini yitirdiği tespit edilen bir programın kapatılması önerilebilir. Söz konusu programın kapatılma kararının onaylanması

halinde takip eden eğitim-öğretim yılından itibaren programa öğrenci kabul edilmez. Ancak, programa kayıtlı mevcut öğrencilerin eğitim-öğretim hakları korunur.

(9) Ders ve programın kapatılması süreci de ders ve programın açılması sürecindeki kurullar tarafından aynı usulle yürütülür.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

İşlemlerin tesis edilmesi

MADDE 12- (1) Program açılması ile açılan programlara öğrenci kabulü işlemleri YÖK'ün belirlediği takvim çerçevesinde gerçekleştirilir.

(2) Program müfredatı güncelleme işlemleri, eğitim-öğretim yılı başlamadan önce karar verici komisyon/kurulların onayı doğrultusunda ilgili mevzuat çerçevesinde gerçekleştirilir.

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 13- (1) Bu Yönergede hüküm bulunmayan hallerde, ilgili diğer mevzuat hükümleri uygulanır.

Yürürlük

MADDE 14- (1) Bu Yönerge Bingöl Üniversitesi Senatosunda kabul edildiği tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 15- (1) Bu Yönerge hükümlerini Bingöl Üniversitesi Rektörü yürütür.